

Stark im Beruf Kompetentny w zawodzie

Katarzyna Kober
Rafał Otręba

Scenariusz lekcji Poradnik metodyczny do programu nauczania języka niemieckiego dla III etapu edukacyjnego – szkoły branżowej I i II stopnia

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Klasa, czas trwania zajęć:

I, 45 minut

Cele ogólne:

Uczeń:

- doskonali rozumienie prostych wypowiedzi ustnych, w tym wypowiedzi dotyczących wykonywania typowych czynności zawodowych;
- doskonali umiejętność przetwarzania prostego tekstu ustnie, w tym związanego z wykonywaniem typowych czynności zawodowych;
- doskonali umiejętność reagowania ustnego w typowych sytuacjach;
- doskonali umiejętność współdziałania w grupie.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w zakresie tematów: „Człowiek” (umiejętności i zainteresowania) oraz „Praca” (popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki);
- przekazuje w języku niemieckim informacje zawarte w materiałach wizualnych;
- przekazuje informacje i wyjaśnienia dotyczące swoich mocnych stron/zainteresowań;
- dokonuje samooceny.

Metody i techniki pracy:

- spacer po klasie (*Klassenspaziergang*);
- technika „Walizka i biała plama”.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- praca w plenum.

Pomoce i środki dydaktyczne:

- wydrukowane wizytówki zawodów (*Konditor/in, Koch/Köchin, Bäcker/in*), opracowane na podstawie opisów dostępnych na stronie internetowej berufenet.arbeitsagentur.de; dostęp 17.09.2022; każda wizytówka zawiera zdjęcie pracownika wykonującego jakąś czynność w pracy oraz opis umiejętności potrzebnych do wykonywania danego zawodu, np. *Konditor/in* (dostęp 17.09.2022; zakładka: *Zugangsvoraussetzungen, Fähigkeiten*);
- karta pracy nr 1: *Symbol und Aussage* przygotowana samodzielnie przez nauczyciela na podstawie ćwiczeń dostępnych na stronie planet-beruf.de (PDF, 143 KB; dostęp 17.09.2022) – przyporządkowanie wypowiedzi do symboli (*Aussagen den Symbolen zuordnen*);
- karta pracy nr 2: *Interesse oder Stärke?* przygotowana samodzielnie przez nauczyciela z uwzględnieniem specyfiki szkoły branżowej, na podstawie ćwiczeń dostępnych na stronie planet-beruf.de (PDF, 143 KB; dostęp 17.09.2022) – decydowanie, czy chodzi o zainteresowanie czy mocną stronę.

Materiały pomocnicze:

- projektor multimedialny;
- karteczki sygnalizujące postęp prac (zielona – zadanie wykonane, żółta – zadanie w toku, czerwona – potrzebuję pomocy);
- arkusz szarego papieru.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Część wstępna

Uczniowie i nauczyciel wychodzą na szkolny korytarz. Nauczyciel kładzie na podłodze w oddalonych od siebie miejscach trzy kartki, na których zapisał: *ja* (kartka nr 1), *nein* (kartka nr 2), *nicht immer* (kartka nr 3). Następnie czyta na głos zdania związane z tematem lekcji i prosi uczniów, aby w odpowiedzi stanęli przy kartce nr 1, 2 lub 3. Przykładowe zdania: *Ich kann gut zeichnen; Ich bin pünktlich; Am liebsten arbeite ich allein; Ich bin technisch talentiert* etc. Po zakończeniu ćwiczenia nauczyciel pyta uczniów, co będzie tematem dzisiejszej lekcji.

Część właściwa

Prezentacja i ćwiczenia językowe. Nauczyciel prosi uczniów, aby przyjrzeni się informacjom zamieszczonym pod zdjęciami osób wykonujących różne czynności w pracy (np. zdjęcie cukiernika ozdabiającego tort, zdjęcie kucharza przygotowującego potrawę; wizytówki zawodów można umieścić na ścianach) i wykonali następujące zadanie: *Schaut euch die Steckbriefe an und markiert die Stärke, die eurer Meinung nach, in diesem Beruf am wichtigsten ist* (praca indywidualna). Przykład na podstawie wizytówki zawodu Konditor/in:

- *Was brauchst du für diesen Beruf?*
- *Du musst ein guter Beobachter sein, denn du sollst Mängel an Produkten erkennen.*
- *Du musst geschickt sein, denn du sollst die Teige/Desserts/Pralinen formen und portionieren.*
- *Du musst handwerklich arbeiten können, denn du sollst Geräte/Maschinen reinigen, pflegen.*
- *Du musst technisches Verständnis haben, denn du sollst Geräte und Maschinen warten und Fehler beheben.*
- *Du musst Sinn für Ästhetik haben, denn du sollst Teige/Desserts/Pralinen dekorieren und neue Rezepturen entwickeln.*

Uczniowie spacerują po klasie (*Klassenspaziergang*), oglądają zdjęcia, zaznaczają mocne strony i na dany przez nauczyciela znak (np. wyciszenie piosenki, która była cały czas słyszalna w tle) zatrzymują się i rozmawiają ze stojącym/stojącą najbliżej partnerem/partnerką o tym, co zaznaczyli i czy zaznaczona cecha jest również ich mocną stroną.

Następnie uczniowie wykonują zadanie na karcie pracy nr 1 (praca w parach), dopasowując symbole do wypowiedzi (nauczyciel przygotowuje 6–8 symboli związanych ze specyfiką zawodu oraz przyporządkowane im wypowiedzi). Przykładowe symbole i przyporządkowane im wypowiedzi: 1) jedzenie – *Ich mag gutes Essen Und Trinken*, 2) narzędzie, np. kleszcze – *Ich kann Geräte reparieren*, 3) tort – *Ich dekoriere gerne Torten*,

4) ludzie – *Ich kann gut mit anderen zusammenarbeiten*. Uczniowie, którzy wykonali to zadanie (fakt wykonania zadania sygnalizują zieloną karteczką, natomiast czerwona oznacza, że potrzebują pomocy), otrzymują od nauczyciela klucz odpowiedzi oraz kartę pracy nr 2 (praca w grupach czteroosobowych), decydując, czy wypowiedzi to: zainteresowania (*Interessen*) bądź silne strony (*Stärken*). Uczniowie porównują w grupie wyniki pracy. Następnie każdy z uczniów zapisuje na karteczce swoje mocne strony i zainteresowania, wykorzystując słownictwo z karty pracy nr 2, np.: *Ich kann Maschinen reinigen; Ich kann gut Torten dekorieren; Ich repariere gern Geräte* itd. Uczniowie pracują teraz w dwóch dużych grupach, w których zbierają wszystkie karteczki, odczytują na głos zapisane wypowiedzi i zgadują, kto jest ich autorem. Następnie tworzą na arkuszu szarego papieru „grupowy portret zainteresowań i mocnych stron” według przykładu: *Das ist Ola, sie backt gern und sie mag Kochsendungen im Fernsehen. Sie experimentiert gern mit neuen Rezepturen.*

Część podsumowująca

Na zakończenie uczniowie umieszczają wykonane portrety np. na tablicach korkowych. Nauczyciel prosi uczniów, aby na plakatach zapisali odpowiedzi na pytania: „Co zabiorę ze sobą z dzisiejszej lekcji?” (walizka), „Czego zabrakło na dzisiejszej lekcji?” (biała plama); nauczyciel również uczestniczy w ewaluacji. Uczeń zapisuje to, co mu się szczególnie spodobało, co lepiej zrozumiał, co wykorzysta w przyszłości, a czego zabrakło na dzisiejszej lekcji, np.: „Uświadomiłem(-am) sobie, że w zawodzie... trzeba być punktualnym”, „Punktualność nie jest moją mocną stroną, muszę nad nią popracować”, „Dzisiaj podczas lekcji nie słuchaliśmy tekstów”, „Na dzisiejszej lekcji za krótko pracowałem(-am) z kolegą”.

Sposoby oceniania

Scenariusz daje możliwość autorefleksji uczniów nad predyspozycjami zawodowymi i cechami charakteru, które potrzebne są do wykonywania określonego zawodu. Ocenianie podczas opisywanej lekcji opiera się na przekazywaniu informacji zwrotnej o jakości wykonywanych zadań indywidualnych i grupowych. Nauczyciel, monitorując pracę uczniów, udziela wskazówek dotyczących poprawności językowej, dostrzega sukcesy uczniów podczas wykonywania przez nich zadań, motywuje do dalszej pracy, stosując pozytywne wspierające komentarze.

Komentarz metodyczny

Wizytówka zawodów zawiera zdjęcia osoby wykonującej jakąś typową czynność w danym zawodzie oraz kilka kompetencji wymaganych w danym zawodzie. Nauczyciel wybiera liczbę wizytówek oraz konkretne zawody zgodnie z ofertą edukacyjną szkoły, np. szkoły kształcącej w zawodach: technik żywienia i usług gastronomicznych, technik technologii żywności.

Zaproponowane metody, techniki i formy pracy pozwalają kształtować następujące kompetencje kluczowe: w zakresie umiejętności uczenia się, wielojęzyczności, w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.

Uczniowie mogą kształtować kompetencje miękkie, np. autorefleksję. Nabywają umiejętności z zakresu pracy w parach, umiejętności organizacji pracy.

Dostosowanie do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

- Nauczyciel powinien zadbać, by uczniowie słabowidzący i słabosłyszący mogli zająć miejsca blisko ekranu lub tablicy interaktywnej.
- Uczniowie z dysfunkcją słuchu powinni mieć zapewnione właściwe oświetlenie oraz możliwość skorzystania z zastonięcia okien.
- Przekazując instrukcje i komunikaty, nauczyciel powinien formułować je w sposób jasny i zrozumiały, stosując krótkie zdania. Niekiedy polecenia należy powtarzać, a pracę dzielić na etapy.
- Oceniając pracę uczniów ze SPE, uczyony powinien brać pod uwagę nie tylko efekty, lecz również poczynione postępy, uwzględniając jednocześnie trudności, które musieli przezwyciężyć. Ważne są pochwały oraz motywowanie i zachęcanie do pracy.

Nauczanie zdalne

W przypadku edukacji zdalnej ważne jest nieustanne angażowanie uczniów, zadawanie im pytań, zachęcanie do pisania na tablicach wirtualnych, do zabierania głosu. Takie podejście wpływa na kształtowanie motywacji wewnętrznej uczniów.

Koncepcja zaproponowanych zadań umożliwia stworzenie ich odpowiedników w wersji online.

Wprowadzenie do tematu – nauczyciel przygotowuje ankietę online z wykorzystaniem aplikacji Quizizz. Uczniowie udzielają odpowiedzi na poszczególne pytania, wybierając jedną z trzech możliwych opcji odpowiedzi. Nauczyciel prezentuje raport, będący zbiorem odpowiedzi całej grupy.

Prezentacja i ćwiczenia językowe – nauczyciel przygotowuje samodzielnie wizytówki zawodów według schematu: zdjęcie osoby wykonującej dany zawód, pięć różnych umiejętności, w tym dwie najbardziej charakterystyczne dla tego zawodu. Uczniowie zaznaczają charakterystyczne umiejętności, stawiając obok każdej z nich symbol kreski. Nauczyciel udostępnia uczniom link do kart pracy nr 1 i nr 2. Do zadania z kartą pracy nr 1 tworzy wirtualne pary, a do zadania z kartą pracy nr 2 wirtualne grupy (aplikacje Zoom, Microsoft Teams umożliwiają pracę w parach/grupach). Każda grupa prezentuje wyniki swojej pracy, korzystając z funkcji udostępniania ekranu. Następnie wszyscy uczniowie tworzą własną wizytówkę, w której przedstawiają siebie za pomocą piktogramów/symboli/liczb/rysunków, prezentujących mocne strony i zainteresowania. Wizytówki będą punktem wyjścia do kolejnej lekcji.

Rafał Otreba – doktor ekonomii w zakresie nauk o zarządzaniu, nauczyciel dyplomowany, nauczyciel języka niemieckiego, dyrektor szkoły, adiunkt Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach; edukator z zakresu języka niemieckiego, trener w zakresie m.in. kompetencji kluczowych, ewaluacji w edukacji, przywództwa edukacyjnego; autor i współautor publikacji z zakresu zarządzania oświatą, dydaktyki języków obcych i logistyki.

Katarzyna Kober – magister filologii w zakresie filologii germańskiej; nauczycielka języka niemieckiego; współautorka programów nauczania ze scenariuszami lekcji do języka niemieckiego na II i III etapie edukacyjnym; certyfikowana egzaminatorka Instytutu Goethego.